

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Conseqventibvs Pertexens, Quae post beatum S. Xauerij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

32. Mors P. Melchior Gonzalez.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

pati, Deum pro scopo solum habet: afflictationes hominum, & fauorem; contumelias, & honorem; mœtorem animi & quietem promiscuè habeo; hic ego adoratione reuerenti, alibi lapidatione, crucibus illic excipior. Vobis istic abundant lacrimæ, sanctæque animi voluptates, quas si quis interdum exarefaciat cœli squalor, mœsti, per vicos, & plateas, & in lectulo per noctem, demum vbicumque vobis perierit, quem diligit anima vestra, requiritis; at hic soli deserti siccitas maxima, riuos nobis perennes fundit consolationum. Si vos fratres mei! desideria incendunt Indicæ expeditionis, copiosum parate virtutis viaticum; erit enim profecto itineri tantò pernecessarium. Stabilite animum humilitate solida, obediētia, paupertate castimonia, Dei & proximi amore. Regnant enim his in locis hæc dotes animorum, Inducit nos sancta humilitas in Dei, nostrique notitiam; asserit in veram libertatem obedientiæ seruitus; magna sunt paupertatis diuitiæ, nam præter pauperem quis diues, & nihil cupientem? è contrariò quis egens, nisi diues cui nihil sufficit, speculum vero est Castitas, in quo reflexa Dei imago cernitur, & in iis quæ condidit, eius bonitas diligitur: multitudinem denique peccatorum operit caritas stola diuinæ maiestatis.]

Iam noua hic mihi latifundia se pandunt, colonorum præstantium strenuis manibus versata, libri subsequenti illustre argumentum, Christianæ rei, & Societatis nostræ in Mōluco successus egregios complectens. Priusquam tamen Indias desero, memorandi sunt mihi post Berzeum pauci quidam posteritatis fama digniores, qui ad beata laborum præmia illum præuenterunt. In primis vero Melchior Gonzales Lusitanus, Christi vineæ cultor indefessus, de Bazaini Ecclesiis, & atinentibus illuc Salfetanis laudem promeritus singularem. Societati Conimbricæ anno quadragesimo sexto supra sesquimillesimum adiunctus, die mensis Aprilis vigesimo quinto, mox Indiam petere iussus est tyrociniò vix dùm absoluto, & quod eius virtutis indicium est non leue, præesse focis, qui naui eadem vehabantur, inter quos magnus Dei seruus, de quo nos hæctenus, Berzeus. Goam applicuit Septemb. tertio anno 1546. & sub aliquantulum quietis ab Xauerio mittitur Bazainum, nostrorum illic Recturus Collegium, & Christianorum Pater, Ethnicorum Magister futurus. Stationem illam perpetuo tenuit, & quamuis inde Goam reuocatus, vt renauigaret in Europam, & de rebus Indorum Christianis certiore factum Ignatium permoueret ad quamplurimos illuc secum remittendos, sed hæsit tamen Bazaini; religioni enim duxit Antonius Gomezius, qui eum acciuerat, tam solerti Euangelij ministro Indiam priuare, naui quam conscenderat eductum, Bazaino & assuetæ operæ reddidit. Quanto illic animarum bono rem Christi procurarit, Bazaini, & Tanæ arcibus Præfecti suo illius ingenti præconio Goam perscripsere. Excurrebat inde in Prouincias confines, simulachrorum cultoribus habitatas, & semper lætos ex iis manipulos reportabat, hoc est quadringentos & plures, in Christi horrea, sin-

32.

Mors P.
Melchior
Gonzalez.

L

gulis

gulis excursionibus collectos, quos tam sollicita expoliebat manu, & prospera, ut aduectis illuc ex Europa Christianis, imitationi simul, & rubori essent. Et hic illi recens ad fidem conuersorum late fusus, innocentiae bonus odor, multos lucratus est, quos, etsi non audierant praedicantem, documenta virtutum domuerunt quas in eius alumnis mirabantur. Acto Bazaini summos inter labores triennio obiit. Continuus erat conciliandis Lusitanorum diffidiis, ethnicis Baptizandis; seminarij adolescentulis fidei doctrina, morumque informandis, quos e vicinis regionibus coactos, alebat publica liberalitate; molliendis ad penitentiam perditae vitae hominibus, & verbo Dei fidelibus iuxta, & ethnicis praedicando, quorum sibi linguam incredibili molestia fecerat expeditam. Veneno sublatu creditur à Mauris aut ethnicis mixto, sectarum suarum vituris damna quas eius opera cernebant quotidie minui. In extremis agentem offendit Berzeus cum Goam Ormuzio redisset, anni 1551. Octobri exeunte, lugensque iacturam quam viri tanti mors nouae illi Ecclesiae inferebat, Ministrum Euangelij fidelem vineae Domini fidelem operarium appellauit. Qui sequuntur deinceps quatuor, ora Piscaria nobis eripuit; vnum quidem barbarorum ferro, perperfectionibus alios intolerabilium ærumnarum, quibus soli eius infelix malignitas cultorum sudoribus respondit.

83
P. Pauli Val-
lei.

Prima fors Paulum Valleum sibi legit, ob hoc praeter alia memorandum quod eum Xauerius perfectae virtutis hominem vocauit, ad illum quae spectant caetera ferme ignorantur exceptis periculis, & cruciatibus quos sua illi peperit caritas: cum enim Patres colendam sibi partem Piscariae, suam quisque sumpissent, & magna degerent locorum intercapedine seiuncti, quaecumque ab iis praclare gerebantur, illic in obscuro vbi nata erant, iacebant sepulta. Valleus saepe ab infidelibus ad necem fustibus caesus est. Dum concionatur ad Parauos quorum apprimè callebat linguam, irruptione subita Badagorum deprehensus, captus, catena vinctus in montes abductus est, vbi multis vexatus iniuriis mensem vnum transegit orizae in diem demenso quantus est pugni captus, & frigidae Siphos, quibus non tam sustineretur vita; quam arceretur mors. Quam certe diu differre non poterat, nisi Christiani quos erudierat. cōmuni consilio armati, occulta in fines Badagarum incursione inde illum tulissent; qua nihilominus ex fuga parum abfuit quin mortem incurreret. Receptis Badagae ex improvisa trepidatione animis, multitudi-
tudine tumultuaria, hostem pia alacrem praeda, ipso in littore allequantur, stragem edituri admodum cruentam nisi piscatoriis lembis quos illic reliquerat, Patrem secum vna eripuiset exitio, frementibus in terra barbaris, & procul sagittas mittentibus. Verum ita prostratis viribus, & valetudine, illorum e manibus ereptus est Valleus, ut Punicali trium mensium Febri, dissenteria superueniens cum e viuis abstulerit Martij 4. anni 1552. P. Paulus Valleus (inquit Ludonicus Froes ad nostros in Europam) e sancto vestro Collegio missus in Indiam P. Henrico
Henri